

Alap Hírlevél Vető

2020. január 3. évfolyam 2. szám

Igei gondolatok

Figyelő

Baptista jó gyakorlat - Menedékváros

Leépülés-történetek

Baptista Társadalmi Befogadás -
konferenciaprogram

Baptista Egyházi Szociális Módszertani Központ

„Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség.” Fil 1,18

Fotó: Veri Ivanova

Fotó: Siora

Fotó: Austris Augusts

Fotó: James Orr

Fotó: Werner Volmari

A mai ember mindenfélét megszámol. A karomon lévő aktivitásmérő nem csak óra, hanem számolja például azt is, hogy mennyit lépek egy nap. Léteznek olyan weboldalak, amelyekbe, ha betápláljuk egészségügyi adatainkat, kiadnak egy jóslatot, hogy, ha ilyen körülmények uralkodnak a testünkben, akkor várhatóan eddig és eddig élünk majd. Exupéry remekművében a kis herceg az egyik bolygón találkozik az üzletemberrel, akinek pont a számolás a fő tevékenysége. Azért számolja meg a csillagokat, mert úgy hiszi, amit megszámol, azt birtokolja is. Elgondolkodtató, hogy nem kísért-e meg minket is sokszor hasonló törekvés. Vannak, akik még a Bibliát is a számszimbólika felől közelítik meg, és eljutnak általa egészen a számmisztikáig. Persze jobb, ha mindezt azért nem vesszük annyira komolyan, mert egyedül a Teremtő dönt mindegyikönkről. Számolni is ő tud a legpontosabban. Jézus pedig azt mondta, hogy még a hajszálaink is nyilván vannak tartva.

Vannak tehát a számok, és van az, ami számít. Pál apostol a fenti igében azt foglalja össze, hogy neki mi az, ami igazán számít. Csakis Krisztus. Ő az abszolút mérce, az igazodási pont, aki mindent meghatároz, és ugyanakkor mindennek értelmet ad már itt a földön is. Valaki egyszer azt javasolta, hogy próbáljuk ki, hogy, ha ebben az igében Krisztus helyére behelyettesítünk valami földi értéket, pl. munka, család, haza, akkor a második része automatikusan így változik: a meghalás veszteség. Csak Krisztusban nyereség. A Krisztusban élőkötől a halál nem elvesz, hanem hozzásegíti őket az el nem múló örök kapcsolódáshoz, a beteljesült hithez. Krisztus az, aki igazán számít.

Sinka Csaba

Figyelő

2020-ban is lesz "Február Harmadika" kutatás. Ez az év különleges lesz, mivel változatlan terjedelemben három tematikus kutatásnak (Tárki Csoport, Pécsi Orvostudományi Egyetem, lelki otthontalanság) ad otthont a Február Harmadika adatfelvétel kérdőíve

Lelkigondozás a hit és élet szolgálatában

A január 30-i konferencia programja a hírlevél utolsó oldalán található. A regisztráció linkjét a plakátra kattintva érheti el.

Megjelent a Központi Statisztikai Hivatal Szociális Statisztikai Évkönyv 2018 című kiadványa

Impresszum

Kiadja: Baptista Egyházi Szociális Módszertani Központ

Felelős kiadó: Serafin József

Szerkesztő: Szirtes-Tankó Tünde

Szerkesztőség címe: 1068 Budapest, Benczúr u. 31. E-mail: szirtes-tanko.tunde@baptist.hu

Fenntartjuk magunknak a rövidítés és az átszerkesztés jogát az eredeti szerzői szándék változatlanul hagyásával.

Megjelenik kéthetente.

Természetes módon küldjük a baptista szolgáltatók e-mail címekre. Kérjük a vezetőket, hogy intézményükben tegyék elérhetővé hírlevelünket a szakmai dolgozók számára is. Feliratkozni a socialismszertan.hu oldalon lehet.

Feliratkozás a hírlevélre: [itt](#)

Baptista jó gyakorlat

A Magyarországi Baptista Egyház a Baptista Szeretetszolgálat EJSZ-szel közös konzorciumban sikerrel pályázott az EFOP 1.9.8 Egyházi és civil szervezetek közfeladat ellátásának támogatása című pályázaton. Ennek keretében, az egyéni intézményi tudás kialakítása érdekében, vállaltuk egy saját baptista jó gyakorlat-tár létrehozását, összegyűjtését. Az elkészült jó gyakorlatokból a közeljövőben születni fog egy elektronikus kiadvány, és az írások olvashatók a baptistajoggyakorlat.hu projektoldalon is. Azért, hogy ezek a gyakorlatok minél hatékonyabban eljussanak más intézmények szakembereihez, előmozdítva a kölcsönös tanulást és tapasztalatszerzést, hírlevelünkben is elindítunk egy sorozatot, amiben alkalmanként bemutatunk egyet-egyét ezek közül.

Az alábbiakban a Menedékváros szociális szolgáltatásaink rendszerével ismerkedhetünk meg.

Egymásra épülő, komplex szolgáltatások a Menedékvárosban

A hajléktalanellátó intézményekbe kerülő ellátottak összetett problémáira az intézményi működés (szociális munka) önmagában csak részleges megoldásokkal képes szolgálni, ezért az ellátórendszerből kikerülő kliensek száma alacsony, valódi előrelépés kevesek esetében történik. Sokan a rendszerben ragadnak, helyzetük javulása megreked, intézményfüggőség alakul ki. Szükséges a szolgáltatási elemek bővítése, melyek válaszokat adnak a kliensek problémáira, a jelentkező kihívásokra. Ebben a tekintetben a Menedékvárosban megvalósuló szociális-missziós szolgálatok sokszínűsége, egymásra épülő volta példaértékűnek mondható.

Hajléktalan személyekre jellemző, hozott problémák (nem kizárólagosan):

- 1) szociális
- 2) egészségügyi
- 3) kapcsolati – szocializációs
- 4) lelki-szellemi szükségletek

- 5) alultápláltság, élelmezés
- 6) munkanélküliség, munkaszocializáció hiánya
- 7) kivezető utak hiánya

A Menedék Alapítvány alapelveiben kezdetektől a TELJES ember megsegítésének szükségességét hirdeti. Alapvetően beszélhetünk fizikai – lelki – szellemi szükségletekről, a szolgálatban mindhárom területnek fókuszot kell kapnia, annak ellenére, hogy automatikusan csupán a fizikai szükségekre koncentrálnánk. Az intézményhez forduló, segítséget kérő ember összetett problémákkal érkezik a szociális intézményhez, melyek egy része (pl. lakhatási, egészségügyi) viszonylag könnyen azonosíthatók, az arra adott válasz kézenfekvő (lakhatás nyújtása, egészségügyi terápia). A legtöbb esetben azonban a látható problémákon túl rejtett megakadásokkal, a múltban gyökerező rossz megélésekből fakadó beidegződésekkel, vakfoltokkal érkeznek az ellátottak, melyek feltérképezése és kezelése sok esetben meghaladja a bentlakásos intézmény lehetőségeit.

A Menedékváros működtetésében komplex ellátásra, az intézménybe beköltöző emberek többirányú támogatására törekszünk. Célunk a szociális-szocializációs-mentális hátrányok leküzdése, támogató közösség működtetése, ennek érdekében többirányú kezdeményezésekkel élünk, melyek egyfajta választ adnak a megismert problémákra (gyenge területekre).

Az együttműködő és egymásra épülő szolgáltatások, szolgáltatáselemek valós támogatást nyújtanak az ellátottak számára a helyreállásban, életük újraépítésében és az intézményrendszerből történő kilépésben.

Problémák – komplex helyi megoldások a Menedékvárosban:

Szociális helyzet

Válasz: intézmények működtetése (hajléktalanok átmeneti szállása, CSÁO) - fizikai hiányok pótlása (elhelyezés, ruházat, személyes higiéné, stb.) személyre szabott, egyéni gondozás folyamata

Egészségi állapot

Válasz: orvosi jelenlét, diagnózis, terápia - házi orvos helyi rendszeres jelenléte, gyógyszerek beállítása, gyógyszerezés, terápia

Kapcsolati, szocializációs probléma

Válasz: közösségi élet - helyi közösségi ünnepek, programok megvalósítása, napi foglalkozások, könyvtár, klubok, áhítat, egyéni lelki gondozás

Intim tér hiánya

Válasz: Lakószobák helyett komplett lakásokban (lakószoba-fürdőszoba-wc-konyha) kapnak elhelyezést az ellátottak, ezzel otthonosságot, intimitást, kötődést és feladatot is kapnak (saját lakótér tisztán tartása, egymáshoz való alkalmazkodás)

Szellemi szükségletek

Válasz: helyben működő gyülekezet, lelki gondozás - a gyülekezet élő közössége kínálja az önkéntes bevonódás lehetőségét. Napi találkozások, lelkigondozói szolgálat, a szolgálatba történő bekapcsolódás által a hasznosság megélése, valahová tartozás megerősítő tudata

Hasznosság megélésének hiánya

Válasz: személyesen kapott feladatok, konyhakert, felelősségvállalásra hívás - saját lakrészek takarítása, rendben tartása, egyéb kisebb megbízások, feladatok, napi teendők, közfoglalkoztatás, valamint a gyülekezeti szolgálatok kínálják a bevonódás lehetőségét. Konyhakertben saját felhasználásra termelés lehetősége

Alultápláltság, élelmezési probléma

Válasz: népkonyha - a helyben működő népkonyhán minden ellátott napi meleg ételhez jut, valamint egy jelenleg futó RSZTOP EU-s pályázati program keretében meleg vacsorát is biztosítunk az ellátottaknak

Munkanélküliség, munkaszocializáció hiánya

Válasz: közfoglalkoztatási program - a helyben működő közfoglalkoztatási mintaprogramban napi hasznos elfoglaltságot kaphatnak az elsődleges munkaerőpiacon egészségügyi-mentális állapotuk miatt elhelyezkedni képtelen ellátottak. Takarító, parkgondozó, konyhai kisegítő stb. munkakörökben munkatapasztalatra tesznek szert az ellátottak, ebből jövedelemhez jutnak.

Párkapcsolati problémák

Válasz: lakások házaspároknek - tartós párkapcsolat kialakítása nem csupán a hozott hátrányok miatt nehézkes, hanem a nemenként elkülönített intézményi struktúra sok esetben nem tudja ezt figyelembe venni. A problémára válaszul házaspáros lakrészeket alakítottunk ki, így már családként, egy fedél alatt kezdhetik, folytathatják a házasság közös életüket.

Kivezető utak hiánya

Válasz: életviteli támogatás, külső férőhelyek - A stabilizálódó, munkába álló ellátottak az intézményi jogviszony lejártát követően életviteli támogatást kaphatnak, ami az utógondozás mellett önálló lakhatást jelent a Menedékváros területén, intézményi keretek nélkül, kedvezményes lakbér fizetése mellett.

A Menedékvárosban működő gyülekezet látogatói és tagjai a Menedékvárosban élő ellátottakból, ill. munkatársakból tevődik össze, így a szociális szolgálat mellett valós lelki közösségként fogadja az érdeklődőket, lelki töltődésre, életrendezésre, lelki gondozásra vágyó személyeket. A különféle összejövetelek (istentisztelet minden héten vasárnap, bibliaóra naponta, ifjúsági istentisztelet havonta, továbbá gyermeknapok, sportnapok, koncertek stb.) önkéntesen látogathatóak. A programok nagy része interaktív: minden jelenlevő felteheti kérdését, beszámolhat lelki életének alakulásáról, egyéni beszélgetést, közbenjárást kérhet. A gyülekezetben ki-ki képessége szerint bekapcsolódhat a különféle tevékenységekbe, szolgálatokba, így megtapasztalható, hogy mit jelent önkéntesként „adni”.

A gyülekezet kapcsolatot ápol a környékbeli evangéliumi gyülekezetekkel, így rendszeresen érkeznek (ruha, élelmiszer, stb) adományok, vagy sor kerül különféle kirándulásokra, színházlátogatásra, közegyházi programok látogatására, így lehetőség van a kimozdulásra, a tágabb perspektíva megélésére. Úgy tapasztaljuk, hogy a szociális intézmény mellett működő lelki – szabadidős - alkotó közösség rendszeres működése további erőforrásokat szabadít fel, a valahová tartozás élménye, az önkéntesség, a közösség megélése és alkotó tevékenység identitást és motivációt erősít, támogató közeget biztosít ellátottaink számára. Hisszük továbbá, hogy az Istennel való kapcsolat rendezése, a hit ereje újabb áttöréseket, megújuló gondolkodásmódot hozhat lakóink életében.

A jó gyakorlat jelentősége az ellátás komplexitásában áll: az intézményi működés kereteit meghaladó szolgáltatások támogatják az ellátottak előrelépését, helyreállítását. A többirányú támogató mechanizmusokon keresztül a fizikai – lelki – szellemi szükségletek betöltésére valós esély nyílik.

Az ellátást igénybevevő emberek sok esetben nem képesek azoknak a nagy lépéseknek a megtételére, melyek a társadalomban elvárhatók lennének (gyors kilépés a nyílt munkaerőpiacra, megtakarítás és önálló lakásbérlet stb). A helyben megvalósuló, a szociális segítségnyújtást támogató programok sok, egymást követő kis lépésre hívják az ellátottakat, folyamatosan tágítva határaikat, hogy végül a helyreállítás, a társadalmi reintegráció megvalósulhasson. Fontos, hogy ezekben a kis lépésekben folyamatosan megéljék a védettség biztonságát. Pl. az ún. életviteli támogatást (kiléptető lakást) igénybevevő ellátottak megélhetik: már önállóan, intézményi működéstől függetlenül élnek, azonban továbbra is a Menedékváros védelmében maradnak.

Prof. Dr. Szabó Máté, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa 2011-ben kelt utójelentésében így fogalmaz: „az intézményi működés egyik legfontosabb és kiemelt feladata az utógondozás, mely a Menedék Alapítvány által fenntartott otthonok tevékenységének egymásra épülésével rehabilitációs mechanizmusként működik, mely modellértékű a szociális ellátások repertoárjában.

Az intézményből kigondozott, már saját keresettel rendelkező személyeknek lehetőségük van arra, hogy az otthonnal szomszédos lépcsőházban (vö. panel épület) lakhassanak, kedvező bérleti díj ellenében. Így a szakemberek segítségével, közvetlen közelükben kezdenek meg önálló életüket.”

A Menedékváros működésének elmúlt húsz évében sok-sok élettörténet tesz bizonyosságot a program (de főként Isten) erejéről. Szenvedélybetegségből történő szabadulások, kapcsolatok rendeződése, stabilitás a munkában, megtakarítások és önálló lakhatásba lépés stb.

A Menedékvárosban nyújtott komplex szolgáltatások gyakorlata példát ad abban, hogy az intézmény működtetésének keretében, vagy azon túl építsük fel azokat a mechanizmusokat, utakat, melyek a ránk bízott emberek szükségleteire több irányból válaszokat adnak. Tartsuk szem előtt, hogy a fizikai szükségleten túl támogatást kell nyújtsunk a lelki – szellemi hiányok betöltésére. Sok esetben a használt ingatlan mérete, adottságai gátat jelenthetnek a szolgálat növekedésében, a komplexitás felé történő fejlődésben, a lehetőségekhez képest érdemes megválasztani a plusz szolgáltatási elemeket.

1. Gyülekezet a szociális szolgálat mellett

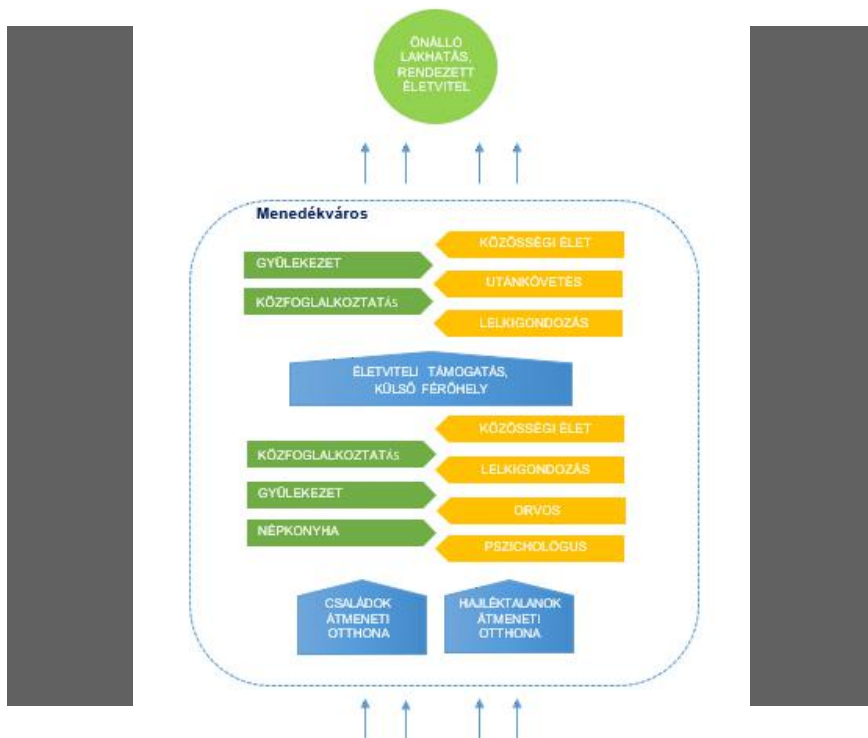
Rendkívül jelentős erőt jelent az intézmény mellett működő élő gyülekezet, amely nyitott az ellátottak felé, szolgál és bevon alkalmaiba. A hitünk nem tolakodó, de bátor vállalása, a lelkigondozás biztosítása támogatja a ránk bízott embereket a szellemi szükségletek betöltésében, ezzel betöltjük missziós küldetésünket, a ránk bízott emberek pedig távlatokat, reménységet és külön bátorítást kapnak.

2. Tevékenységre, hasznos elfoglaltságba bevonó programok

Mind a közfoglalkoztatási program, vagy a konyhakert működtetése, kisebb felelősségek átruházása (lakrész takarítása, stb), vagy gyülekezeti életben kapott apróbb szolgálati lehetőségek napi célt, a hasznosság megélését, a valahová tartozás érzését erősítik az ellátottakban.

3. Továbblépés lehetőségének megteremtése

Jelentős motivációs erőt és biztonságérzetet, védelmet jelent az ellátottak számára, hogy nem magukra hagyottan kell tervezgessék az intézmény elhagyását követő időszakot. A megerősödött, jövedelemmel rendelkező, önellátásra képes lakók számára a Menedékvárosban működő „életviteli támogatás”, vagyis kiléptető lakások igénybevételének előnye, hogy még védett közegben, de már önálló életvezetésben történhet a szárnypróbálgatás, kisebb kockázatokkal és ebből fakadóan kevesebb kudarcélménnyel.

Leépülés-történetek

A Boldogkerti támogatott lakhatás tavalyi felépülés történeteit folytatjuk.

Azok a történetek melyek visszaeséssel végződnek, nem szoktak megírásra kerülni. Pedig legtöbbet tanulni, fejlődni, saját szakmai munkánkat elővenni, megkérdőjelezni, ezekből az esetekből lehet. A Boldogkertben szerencsére otthonos gyakorlat az, hogy kielemezzük a munkánkat, beszélünk a szemünk előtt zajló folyamatokról, és tudjuk, hogy a döntés, hogy valaki fel vagy leépül, nem is annyira rajtunk, segítőkön múlik. Azt is nyíltan ki szoktuk mondani, hogy a szenvedélybeteg segítségben nagyon nehéz eredményeket felmutatni, és hogy meg kell tanulni értékelni az olyan apró, semmiségnek látszó sikerélményeket is, mint egy őszinte megnyilvánulás, egy mozzanat, ami ellentétje a korábbi viselkedési mintáknak.

Neked hány követőd van?

Zsolti fiatal kora ellenére többszöri leállási kísérlet, addiktológiai kezelés, rehabilitációs intézet után érkezett a Boldogkertbe, az ország talán egyik legelmaradottabb tájáról, a viharsarokból. A mélyszegénység, az alkohollal átítatott mindennapok, a társadalmi periférián való létezés neki ismerős és megszokott állapot volt. Számára újdonságot a nagyváros lüktetése, a villamoson való utazás és a korlátlan internethasználat jelentette. Józanodását nehezen tudta elkezdni, és az önmagával vívott harcoknak az összes lakótársa és mi segítők is ittuk a levét. De szép lassan kezdte feldolgozni és ledolgozni hátrányait, megtanult állandó szorongásával együtt létezni, és próbált eligazodni az emberi kapcsolatok bonyolult hálózatában. Nem lett közösségi ember, de lettek céljai, vágyai, lett munkahelye és kitanult egy szakmát is. Próbálta megtalálni az egyensúlyt a kitágult terek és a gyermekkorától megszokott szűk mozgásterület között, sokszor úgy is, hogy órákig bolyongott egyedül a város szélén elnyúló füves, fás területen. Jól érezte magát az elhagyatott laktanya épületben, így vissza-közelebb tudta hozni az otthoni nyomor ismerős látványát. Ez a kettősség józanságának 4 éve alatt végig megmaradt benne, nem tudott megerősödni benne új, józan identitása, nem tudott elszakadni gyökereitől. A felgyorsult világ viszont nem tolerálta ezt a tétova útkeresést, és bekopogtatott Zsolti szobájának ablakán is. Elbűvölték az okostelefonok, laptopok és az állandóan megújuló operációs rendszerek világa. Az android, és az ios, a hardver és a szoftver tanyát vertek lelkében, barátokká lettek, mert megszüntették a szorongást, az otthonról hozott kisebbrendűségi érzést. Sokat kapott új barátaitól. Ezek a rendszerek nem azt súgták a fülébe, hogy nem vagy elég jó, nem vagy olyan, mint ők.

Hanem hűvös hallgatásukkal megmutatták egyre fejlődő tudásukat, terveket adtak neki, jövőt ígértek számára. Megtanult beszélni róluk, sőt jövedelemhez is juttatták. Sikerélményei lettek. Elindított egy virtuális csatornát, ahol ezekről a telefonokról beszélt, és elmagyarázta a működésüket. Nézői lettek, egyre többen. Hozadéka a korlátlan internetnek, hogy a legtöbb ember már nem szeret utánaolvasni az új dolgoknak, hanem sokkal egyszerűbb gyorsan információt szerezni egy rövid filmcsekéből. Egyre többen csinálják ezt, nincs ebben semmi kivetnivaló. Van egy piaci igény, amit bárki ki tud elégíteni, aki érez magában erre affinitást. Zsolti ezáltal találta meg azt az eszközt, hogy kapcsolódni tudjon emberekhez, egy közösség részese tudott lenni, szorongások nélkül. Zseniális megoldás egy függő személyiség számára. Egyedül, de mégis velük. Nem kell megküzdeni a szorongással, a hús-vér emberek között, akik éreznek, véleményük van, nem biztonságosak. Ez a hamis valóság nagyon hamar elkezdte növelni Zsolti újonnan kapott önbizalmát. Barátnője lett, akiről nagyon hamar kiderült, hogy társfüggő személyiség, és mindenben alárendeződik Zsolti vágyainak. A barátnő megléte felgyorsította Zsolti kiköltözését a házból. Hamar kipukkadt a nagyra fújt lufi. A számlák, a párkapcsolati konfliktusok, a bonyolult emberi viszonyok közepette Zsoltinak már kevésnek bizonyult a sikerélményekből származó újonnan felfedezett magabiztosság, a hamis kivagyiság. Megszokott eszköztárához tudott csak visszanyúlni, elkezdett alkoholt és drogot használni. Ez még nagyobb alkalmi nézettséget hozott, a józanodás után a kisfilmek így tehát maradtak. Már nem a telefonokról szólnak, már nem technikai újdonságokról, már nem összehasonlításról, hanem az egó gondolatfolyamairól, ami már a függőség nyomorúsága. Mert visszajelzések, követők így is vannak, egy névtelen réteg, ismeretlenek élnek ki önmaguk frusztrációját azzal, hogy nézik egy másik ember szenvedését. Pár kattintás csupán, indul a live adás, az ördögi kör nem tud megszakadni. De vajon melyikünk tudna hirtelen „VALAKI”-ből „senki”-vé válni?

Társadalmi befogadás a baptista közösségben

Konferenciaprogram

2020 január 30. csütörtök

- 10:00 Igei gondolatok. dr. Mészáros Kálmán, lelkipásztor
- 10:10 A baptista egyház felelősségvállalása a társadalmi problémákban. Papp János, Magyarországi Baptista Egyház elnök
- 10:20 A felzárkózáspolitikai céljai, eszközei, az egyházak szerepe és lehetőségei. Gross Jolán, Belügyminisztérium, Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság, osztályvezető
- 10:30 A „Felzárkózó települések” program célja, eszközei és jövőképe. Vecsei Miklós, Belügyminisztérium, miniszterelnöki biztos
- 11:30 Konzultáció majd szünet
- 12:00 Cigánymissziós mozgalmak hatása az életmódra. dr. Gyetvai Gellért, vezető kutató
- 12:30 A Magyarországi Baptista Egyház Cigánymissziós Stratégiája. Patkás Rita, MBE missziós koordinátor
- 12:50 Életváltozás. Posch Gyöngyi, hitoktató, Veja
- 13:00 Ebéd
- 14:00 *Így dolgozunk mi!*
Jelen-lét! Beiktatórántháza járásban. Ghyczy Gellért, Baptista Szeretetszolgálat, program stratégiai vezető
Tatárszentgyörgy kívülről – belülről. dr. Kovács Géza, gyülekezetplántáló, Vig Miklós, kísérleti tanodaprogram vezető
Boldog dolgok. Daróczy-Csuha László és Eszter, Misszió az Egészséges Közösségekért
Új Remény határok nélkül Szatmárnémetiben. Szeredai Ervin, Új Remény Egyesület
- 13:00 *A baptista oktatás – a befogadás főútja*
Intézmény és küldetés - átfogó kép a baptista oktatási hálózatról. Paróczy Zsolt, MBE, oktatási szektitkér
Iskola a léthatáron. Szabó Csaba, Baptista Szeretetszolgálat, oktatási igazgató
Az ajtót kinyitottuk. Bódís Sámuel, Nyitott Ajtó Baptista Központ, főigazgató
- 13:30 *A jövő irányai*
Összeillesztés. Serafin József, Baptista Egyházi Szociális Módszertan, vezető
Konzultáció - gondolatok megosztása
- 16:30 Zárzó. Satojka Attila, Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság, főigazgató